

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	Gminy Pacanów
1.2	siedzibę jednostki
	Pacanów
1.3	adres jednostki
	28-133 Pacanów, ul. Rynek 15
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	Nr Regon 291010547, PKD 2007, Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	Od 01-01-2018 r. do 31-12-2018 r.
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
	Tak
4.	<p>omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)</p> <p>Prowadzenie rachunkowości w Gminie Pacanów odbywa się zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz.395) oraz zgodnie z art.40, art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.). -planem kont i zasadami ich funkcjonowania dla których przyjmuje się wykaz kont syntetycznych oznaczonych symbolami trzycyfrowymi i zasady ich funkcjonowania ustalone na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Z 2017 poz. 1911), rozporządzeniem Ministra Finansów z 25 października 2010 r., w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

1. Aktywa i pasywa jednostki wycenia się przy uwzględnieniu nadrzędnych zasad rachunkowości, w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości, z uwzględnieniem przepisów ustawy o finansach publicznych i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostka przyjęła następujące zasady:

a) Środki trwałe o wartości powyżej 10000,00 zł. podlegają ewidencji na koncie 011 oraz w księdze inwentarzowej prowadzonej w jednostce.

b) Środki trwałe amortyzuje się i umarza począwszy od następnego miesiąca po miesiącu, w którym przyjęto je do używania, kończy się miesiącem, w którym następuje zrównanie sumy odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową środka trwałego: obowiązującą metodą amortyzacji jest metoda liniowa; natomiast umarza się jednorazowo w 100% przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania takie składniki majątkowe jak: odzież i umundurowanie, meble i dywany, książki i inne zbiory biblioteczne, pomoce dydaktyczne oraz pozostałe środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, o wartości nieprzekraczającej 10000,00zł., dla których odpisy amortyzacyjne uznawane są za koszty uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do używania.

Umorzenia i amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialne i prawne jednostka dokonuje jednorazowo za okres całego roku.

c) W przypadku sprzedaży, likwidacji środka trwałego umorzenie naliczane jest w ostatnim miesiącu w którym był użytkowany.

d) Nie umarza się gruntów i dóbr kultury.

e) Przedmioty o wartości nie przekraczającej 500,00zł. nie podlegają ewidencji ilościowej ani wartościowej.

3. Koszty usług telefonicznych wraz z abonamentem, zakup energii i innych o podobnym charakterze z uwagi na cykliczność i porównywalnych kwot w poszczególnych miesiącach księgowane są do danego roku w następujący sposób: dowody księgowe za pełny okres rozliczeniowy i abonament zaliczane są do kosztów danego roku, w którym przypada okres rozliczeniowy, dowody księgowe za okres rozliczeniowy przypadający w dwóch różnych, rocznych okresach sprawozdawczych są ujmowane w kosztach według miesiącach sprzedaży wskazanego w dokumencie rozliczeniowym.

	<p>4. Wydatki na zakup materiałów biurowych, środków czystości, paliwo i opał odnosi się w koszty na konta zespołu 4 w momencie ich nabycia.</p> <p>5. Nie dokonuje się rozliczenia w czasie od: ubezpieczeń, prenumerat czasopism, abonamentów.</p> <p>6. Okres umorzenia wartości niematerialnych i prawnych o wartości powyżej 10 000,00 zł wynosi 24 miesiące.</p> <p>7. Na kontach zespołu 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe – obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów i konieczności stosowania technicznego zapisu ujemnego.</p> <p>8. Publikacje i wydawnictwa fachowe zalicza się do materiałów i odpisuje w koszty.</p> <p>9. Kwotę należności ustaloną na dzień bilansowy pomniejsza się o odpisy aktualizujące jej wartość.</p> <p>Odpisy dokonywane są, w zależności od charakteru należności, w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych. Odpisy aktualizacyjne od dłużników alimentacyjnych dokonywane są uznaniowo według przypuszczalnej możliwości spłaty danego dłużnika.</p> <p>Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Aktualizacja naliczonych odsetek następuje po zakończeniu kwartału w danym roku.</p> <p>10. Urząd Gminy i Gmina (organ) posiadają odrębne rachunki bankowe.</p> <p>11. Zasady (Politykę) rachunkowości stosuje się do środków otrzymanych z UE i innych źródeł zagranicznych.</p> <p>12. Ewidencja księgowa realizowanych projektów dofinansowanych ze środków UE i innych źródeł zagranicznych jest integralną częścią ewidencji księgowej prowadzonej dla budżetu i urzędu.</p> <p>13. Jeżeli z umowy wynika, iż zapłata za faktury ma nastąpić z rachunku na który wpłynęły środki zewnętrzne, wówczas operacje na koncie 133 i 130 ewidencjuje się je na podstawie wyciągów bankowych i PK.</p> <p>14. Na koniec roku saldo konta 133 musi być Wn, ponieważ kredyt na rachunku budżetu powinien być spłacony w tym samym roku, w którym został zaciągnięty.</p>
5.	Inne informacje
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	Tabela nr 1, Tabela 3

1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	brak
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	Nie dotyczy
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	109.075,00zł ,Tabela nr 2
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	5.704,17 zł., Tabela nr 3
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	Udziały członkowskie -8000,00zł, Bon kolekcjonerski 10,00zł, akcje 1250,00zł
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Tabela nr 4
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	Nie dotyczy
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	1.990.000,00
b)	powyżej 3 do 5 lat
	2.240.000,00
c)	powyżej 5 lat
	5.684.441,00
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Nie dotyczy
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Nie dotyczy
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Nie dotyczy
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	Nie dotyczy
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	77.340,29zł

1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	Nagrody jubileuszowe- 188.284,09zł, Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy- 25.859,96zł, Odprawa emerytalna- 14.760,00zł, odprawa pośmiertna- 25.056,00zł
1.16.	inne informacje
	Nie dotyczy
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	Nie dotyczy
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	6.075.204,61zł
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Nie dotyczy
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Nie dotyczy
2.5.	inne informacje
	Nie dotyczy
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	Nie dotyczy

.....
(główny księgowy)

.....
(rok, miesiąc, dzień)

.....
(kierownik jednostki)

Główne składniki aktywów trwałych

Tabela nr 1

LP	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów trwałych	Wartość początkowa - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (4+5+6)	Zmniejszenia wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (8+9+10)	Wartość początkowa – stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)
			Aktualizacja	Przychody	Przemieszczenie		zbycie	likwidacja	inne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Wartości niematerialne i Prawne	68.090,4	0,00	599,00	0,00	599,00	0,00	0,00	0,00	0,00	68.689,40
2.	ŚRODKI TRWAŁE	48.335.475,3	0,00	1.777.424,28	0,00	1.777.424,28	32.501,92	214.218,90	147.386,90	394.107,72	49.718.791,86
1)	Grunty (gr. 0)	1.513.407,41	0,00	0,00	0,00	0,00	32.501,92	0,00	2.966,00	35.467,92	1.477.939,49
2)	Budynki i lokale(gr. 1)	17.776.767,82	0,00	15.000,00	0,00	15.000,00	0,00	208.641,76	5.283,42	213.925,18	17.577.842,64
3)	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej(gr.2)	22.582.859,47	0,00	1.694.292,76	0,00	1.694.292,76	0,00	0,00	0,00	0,00	24.277.152,23
4)	Kotły i maszyny energetyczne(gr.3)	94.793,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24.793,01	24.793,01	69.999,99
5)	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania (gr.4)	544.377,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.360,00	23.936,99	26.296,99	518.080,17
6)	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne (gr. 5)	133.005,00	0,00	27.060,00	0,00	27.060,00	0,00	0,00	10.005,00	10.005,00	150.060,00
7)	Urządzenia techniczne(gr. 6)	3.554.770,83	0,00	13.071,52	0,00	13.071,52	0,00	0,00	14.008,30	14.008,30	3.553.834,05
8)	Środki transportu(gr. 7)	2.023.474,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17.098,82	17.098,82	2.006.376,17
9)	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane (gr.8)	112.019,62	0,00	28.000,00	0,00	28.000,00	0,00	3.217,14	49.295,36	52.512,50	87.507,12
3	Konto 013	1.524.433,45	0,00	185.458,36	139.137,48	324.595,84	0,00	7.003,01	0,00	7.003,01	1.842.026,28
4	Zbiory biblioteczne konto 014	135.595,60	0,00	43.992,66	0,00	43.992,66	0,00	0,00	0,00	0,00	179.588,26
RAZEM		50.063.594,75	0,00	2.007.474,30	139.137,48	2.146.611,78	32.501,92	221.221,91	147.386,90	401.110,73	51.809.095,80

LP	Umorzenie – stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększeni e, umorzenia (14+15+16)	Zmniejszen ie, umorzenia	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego (13+17-18)	Wartość netto składników aktywów	
		aktualizacj a	Amortyzac ja za rok obrotowy	inne				Stan na początek roku obrotowego (3-13)	Stan na koniec roku obrotowego (12-19)
	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1.	68.090,40	0,00	599,00	0,00	599,00	0,00	68.689,40	0,00	0,00
2.	21.697.126,15	0,00	1.983.994,4 2	0,00	1.983.994,4 2	312.125,07	23.368.995, 50	26.638.349, 15	26.349.796, 36
1)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.513.407,4 1	1.477.939,4 9
2)	5.972.267,36	0,00	417.430,61	0,00	417.430,61	210.126,89	6.179.571,0 8	11.804.500, 46	11.398.271, 56
3)	13.235.043,18	0	960.792,32	0,00	960.792,32	0,00	14.195.835, 50	9.347.816,2 9	10.081.316, 73
4)	23.320,14	0,00	5.838,80	0,00	5.838,80	10.069,77	19.089,17	71.472,86	50.910,82
5)	412.734,19	0,00	96.638,06	0,00	96.638,06	21.684,24	487.688,01	131.642,97	30.392,16
6)	127.923,96	0,00	4.098,50	0,00	4.098,50	6.496,86	125.525,60	5.081,04	24.534,40
7)	580.893,42	0,00	355.220,01	0,00	355.220,01	9.400,38	926.713,05	2.973.877,4 1	2.627.121,0 0
8)	1.275.822,72	0,00	133.120,33	0,00	133.120,33	16.364,89	1.392.578,1 6	747.652,27	613.798,01
9)	69.121,18	0,00	10.855,79	0,00	10.855,79	37.982,04	41.994,93	42.898,44	45.512,19
3.	1.524.433,45	0,00	324.595,84	0,00	324.595,84	7.003,01	1.842.026,2 8	0,00	0,00
4.	135.595,6	0,00	43.992,66	0,00	43.992,66	0,00	179.588,26	0,00	0,00
RAZEM	23.425.245,60	0,00	2.353.181,9 2	0,00	2.353.181,9 2	319.128,08	25.459.299, 44	26.638.349, 15	26.349.796, 36

.....
(główny księgowy)

.....
(rok, miesiąc, dzień)

.....
(kierownik jednostki)

Grunty w wieczystym użytkowaniu Tabela nr 2

Lp.	Treść (nr działki, nazwa)	<u>Wyszczególnienie</u>	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego
				zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6	7
1.	1315/4 ul.dr Gałązki Pacanów	4380 m ²	63.663,53 zł	-	-	63.663,53 zł
		63.663,53 zł				
2.	1315/5 ul.dr Gałązki Pacanów	2638 m ²	38.343,47 zł	-	-	38.343,47 zł
		38.343,47 zł				
3.	1907 Pacanów	200 m ²	600,00 zł	-	-	600,00 zł
		600,00 zł				
4.	1658 ul.Szkolna Pacanów	500 m ²	1500,00 zł	-	-	1.500,00 zł
		1.500,00 zł				
5.	1398 ul.Szkolna Pacanów	300 m ²	240,00 zł	-	-	240,00 zł
		240,00 zł				
6.	1550 Pacanów	1453 m ²	1.200,00 zł	-	1.200,00	0,00 zł
		1.200,00 zł				
7.	2108/3 ul.Beszowska Pacanów	1388 m ² x1/6	3.925,00 zł	-	-	3.925,00 zł
		3.925,00 zł				
8.	2108/4 ul.Beszowska Pacanów	22 m ² x1/6	62,21 zł	-	-	62,21 zł
		62,21 zł				
9.	2108/5 ul.Beszowska Pacanów	22 m ² x1/6	62,21 zł	-	-	62,21 zł
		62,21 zł				
10.	2108/6 ul.Beszowska Pacanów	22 m ² x1/6	62,21 zł	-	-	62,21 zł
		62,21 zł				
11.	2108/7 ul.Beszowska Pacanów	22 m ² x1/6	62,21 zł	-	-	62,21 zł
		62,21 zł				
12.	2108/8 ul.Beszowska Pacanów	22 m ² x1/6	62,21 zł	-	-	62,21 zł
		62,21 zł				
13.	2108/9 ul.Beszowska Pacanów	22 m ² x1/6	62,21 zł	-	-	62,21 zł
		62,21 zł				
14.	2108/12 ul.Beszowska Pacanów	152 m ² x1/6	429,74 zł	-	-	429,74 zł
		429,74 zł				
			110.275,00		1.200,00	109.075,00

.....
(główny księgowy).....
(rok, miesiąc, dzień).....
(kierownik jednostki)

Środki trwale nieamortyzowane lub nieumarzane

Tabela nr 3

L.P.	Grupa według KŚT	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (3+4-5)
			Zwiększenia	Zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty (gr. 0)	1.513.407,41	0,00	35.467,92	1.477.939,49
2.	4	5704,17	0,00	0	5704,17
Razem		1.519.111,58	0,00	35.467,92	1.483.643,66

.....
(główny księgowy)

.....
(rok, miesiąc, dzień)

.....
(kierownik jednostki)

Stan odpisów aktualizujących wartość należności

Tabela nr 4

Lp	Grupa należności	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	rozwiązanie	
1	2	3	4	5	6	7
1	Odsetki naliczone	81.291,30	4.878,35	0	0	86.169,65
2	Dłużnicy alimentacyjni – nal. główna	740.804,24	68.438,98	0	14.314,38	794.928,84
3	Dłużnicy alimentacyjni - odsetki	264.756,57	28.492,69	0	25.240,58	268.008,68
Razem		1.086.852,11	101.810,02	0	39.554,96	1.149.107,17

.....
(główny księgowy)

.....
(rok, miesiąc, dzień)

.....
(kierownik jednostki)